

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17P/122/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5725202197
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2025:5725202197.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom ako navrhovateľka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, Novomeského 4, 036 01 Martin, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. E., t. č. bytom XXX XX F. G. XXX, H. E. a otec I. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX F. G. XXX, H. E., v konaní o návrhu navrhovateľky: J. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. XXXX/X, XXX XX E. na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti pani J. D., nar. XX.X.XXXX, ktorá prevezme osobnú starostlivosť nad maloletým, je oprávnená maloletého v bežných veciach zastupovať a spravovať jeho majetok a preberá dohľad nad maloletým v čase, keď sa bude o neho osobne starať.

II. E. C. D., nar. XX.X.XXXX je povinná platiť výživné na maloletého A. vo výške 100,- € mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci k rukám Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Martin.

III. Otec I. B., nar. XX.X.XXXX je povinný platiť výživné na maloletého A. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 20-teho dňa v mesiaci k rukám Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Martin, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Styk rodičov s maloletým dieťaťom sa neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Martin dňa 15.8.2025 sa navrhovateľka, partnerka zosnulého starého otca maloletého E. D., zomr. X.X.XXXX, domáhala maloletého A. B. zveriť do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Návrh odôvodnila tým, že mal. A. pochádza z matky C. D. a otca I. B.. Mal. A. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca E. D., zosnulého dňa 4.8.2025 Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 18P/28/2024 zo dňa 13.3.2024, právoplatným dňa 19.3.2024.

Navrhovateľka sa rozhodla zobrať mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti po smrti jej dlhoročného partnera E. D., ktorý mal maloletého zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že rodičia sa dlhodobo riadne o svoje dieťa nestarali. Matka pracuje ako obsluha čerpacej stanice a otec je poberateľom invalidného dôchodku. Rodičia maloletého naďalej žijú v rodinnom dome na adrese F. G. XXX, ktorý je v exekúcii, nakoľko rodičia nesplácali hypotekárny úver. Obaja rodičia sú dispenzarizovaní

v psychiatrickej a protidrogovej ambulancii E. L. M., na kontroly sa nedostavujú a odmietajú podstúpiť ústavnú liečbu alkoholizmu napriek tomu, že dlhodobo požívajú alkoholické nápoje. Hygiena domácnosti je na veľmi nízkej úrovni, domácnosť je vyslovene zaprataná, zanedbaná a znečistená, podmienky nie sú vhodné na výchovu maloletého dieťaťa. Mal. A. je v osobnej starostlivosti navrhovateľky a jej zosnulého partnera už od svojich šiestich mesiacov, volá ju mama. Po smrti partnera je jeho najbližšia vzťahová osoba. V jej domácnosti sú vytvorené podmienky na bývanie, má zariadenú detskú izbu a je tam zvyknutý. So zosnulým partnerom komunikovali so školským zariadením, pediatričkou aj odbornými lekármi maloletého. Z blízkych osôb je najlepšie oboznámená s jeho zdravotným a psychickým stavom a jeho potrebami.

So zosnulým partnerom E. D. žila v spoločnej domácnosti od roku 2002. Po smrti partnerovej manželky spoločne vychovávali jeho dve dcéry, C. D. a K. D.. Navrhovateľka je na dôchodku. Býva v 3-izbovom byte, ktorý bol vo vlastníctve zosnulého partnera. V byte má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa.

2. Uznesením Okresného súdu Martin č. k. 17P/112/2025-9 zo dňa 9.9.2025 súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka pre konanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny E..

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Na pojednávaní nebol prítomný otec. Svoju neúčasť neospravedlnil. Súd podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v jeho neprítomnosti, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovný stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 18P/28/2024-30 zo dňa 13.3.2024, právoplatného a vykonateľného dňa 28.3.2024, súd mal. Williama zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca E. D., matku a otca sa zaviazal prispievať na výživu maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 20-teho dňa v mesiaci k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a styk rodičov s maloletým dieťaťom neupravil.

6. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 17P/23/2024-33 zo dňa 28.2.2024, právoplatným a vykonateľným dňa 11.3.2024 boli maloleté deti: L. B., nar. XX.X.XXXX a E. B., nar. XX.X.XXXX zverení do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom E. B. a I. B., matku a otca sa zaviazal prispievať na výživu maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 20-teho dňa v mesiaci k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a styk rodičov s maloletým dieťaťom neupravil.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.10.2025 vyplýva, že na pôde úradu sa dňa 15.8.2025 uskutočnila prípadová konferencia za účelom predstavenia možností pomoci a koordinácie pomoci mal. A. po smrti starého otca, na ktorej sa zúčastnili rodičia maloletého, matkina sestra K. D. a navrhovateľka J. D.. Prítomní sa zhodli, že vzhľadom na súčasnú nepripravenosť rodičov prevziať mal. A. do osobnej starostlivosti, je v najlepšom záujme dieťaťa, aby zostalo v starostlivosti J. D. v doterajšom prostredí. Vzhľadom na citové väzby a stabilitu výchovného prostredia mal. A. odporučili návrhu navrhovateľky vyhovieť a mal. A. zveriť do jej náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov zaviazat' platením výživného podľa ich možností a schopností.

8. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že o mal. A. sa starala skoro od narodenia, od 6-tich mesiacov. Vozila ho do školy, zo školy. Zvládne mu pomôcť s úlohami, vodí ho lekárom, volá ju mama. Na verejnosti ju volá starká. Navrhovateľka je invalidná a poberá invalidný dôchodok 475,70 eur. Finančne jej pomáha jej dcéra, ktorá je v Taliansku. Cíti sa po zdravotnej stránke, že je schopná sa o maloletého postarať. Má ochorenie chrbtice, artrózu, ale on jej dokáže už aj pomôcť. Bývajú s mal. A. sami, matkina sestra K. im chodí občas pomáhať, zavezie aj maloletého do školy. Rodičia sa o maloletého moc nezaujímajú, keď ich pozve, tak prídu. Zotrvála na podanom návrhu a žiadala maloletého zveriť do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

9. Matka na pojednávaní súhlasila s návrhom navrhovateľky. Nemá kde s mal. A. bývať, pretože tam, kde býva v F. G., tam sa neplatila hypotéka a o dom prídu s priateľom. Má mesačný príjem cca 900 eur. Má tri deti, dve sú u priateľovej mamy, sú jej zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súhlasila s výživným na maloletého vo výške 100 eur mesačne. Uviedla, že otec maloletého je na polovičnom invalidnom dôchodku, nikde nepracuje. Výška invalidného dôchodku otca je 347 eur mesačne.

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že sledovali výkon náhradnej osobnej starostlivosti ešte keď bol maloletý zverený starému otcovi. Po smrti starého otca zvolali prípadovú štúdiu na úrade, kde prišli obaja rodičia, navrhovateľka a sestra matky K. D.. Všetci prítomní sa zhodli, že najlepšie pre maloletého bude, ak zostane v starostlivosti navrhovateľky. Vyrastá s ňou od 6-tich mesiacov, pozná domácnosť, navrhovateľka sa o neho starala, pozná jeho zdravotný stav. Rodičia sú aktuálne v takej situácii, že prichádzajú o bývanie a ani väzba medzi nimi a maloletým nie je taká silná ako s pani D.. Mal. A. sa vyjadril, že chce zostať s pani D.. Navrhli návrhu vyhovieť a matku zaviazat' platením výživného 100 eur.

11. Ďalej sa súd oboznámil s rodným listom maloletého, Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 18P/28/2024, podstatným obsahom spisu 18P/28/2024, lustráciou v sociálnej poisťovni, Rozhodnutím Okresného súdu Martin sp. zn. 17P/23/2024, Správou kolízneho opatrovníka zo dňa 14.10.2025, dokladmi predloženými navrhovateľkou, potvrdením od lekára, rozhodnutím sociálnej poisťovne.

12. Podľa § 44 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

13. Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

14. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) ZR, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

15. Podľa § 44 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 1 ZR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 2 ZR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

18. Podľa § 45 ods. 3 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

23. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

25. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

26. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, dlhoročnej partnerke nebohého starého otca maloletého, ktorá má vytvorené podmienky na výchovu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní súd prihliadal aj názor maloletého E., ktorý svoje želanie prezentoval jasne, vedel ho logicky zdôvodniť. Je dôležité rešpektovať aj vytvorené sociálne zázemie maloletého, ako aj skutočnosť, že mal. A. chce zostať v starostlivosti navrhovateľky. Navyiac rodičia nemajú v súčasnosti vytvorené absolútne vhodné podmienky na starostlivosť o maloletého. Všetky tieto skutočnosti bral súd do úvahy pri svojom rozhodovaní tak, aby rozhodnutie bolo v najlepšom záujme maloletého A.. Výživné, ktoré súd otcovi určil na maloletého platiť, je v minimálnom rozsahu, ktoré je povinná platiť každý rodič. Matke určil na maloletého platiť výživné vo výške 100 eur, lebo matka pracuje a s výškou výživného súhlasila.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).